

Carrer Sant Antoni

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer Sant Antoni. Nucli urbà d'Oló
Alçada: 513

Coordenades:

Latitud: 41.87217
Longitud: 2.03556
UTM Est (X): 419967
UTM Nord (Y): 4636033

Classificació

Número de fitxa: 08258-382
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Segle: XVII-XXI
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Propietaris diversos
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 06/07/2020 - 02:00

Descripció

Carrer del nucli urbà d'Oló que es va formar als segles XVII-XVIII com una continuació del nucli antic, que estava situat a dalt d'un turó, i que ha conservat un bon nombre de cases amb la tipologia més o menys originària. El traçat del carrer és força sinuós, tot adaptant-se a la morfologia del terreny, i fa una forta pujada fins arribar al capdamunt del turó; per això popularment es coneixia com la Costa Gran.

De sud a nord (costat de ponent), el nom popular de les cases és el següent: cal Romà (núm. 1), cal Tià (núm. 3), cal Janet (núm. 5), cal Xola (núm. 7), cal Valeri (núm. 9), cal Jan Cinto (núm. 11), cal Pons o ca l'Andreu (núm. 13), cal Miquel del Pardols (núm. 15), cal Manant (núm. 17), cal Correu (núm. 19), cal Macari (núm. 21), cal Sidro (núm. 23), cal Tutó (núm. 25), cal Bac (núm. 27), cal Quico Vinyes (núm. 29), cal Badia (núm. 31), cal Saiol (núm. 33), cal Meri o cl Benito (núm. 35), ca la Paula (núm. 37), cal Domingo (núm. 39), cal Sard o cal Pepito Pregones (núm. 41), ca la Tereseta (núm. 43) i cal Terròs (núm. 45).

També de sud a nord (pel costat de llevant) els noms són els següents: cal Soca (núm. 2), cal Cuet o cal Fèlix (núm. 4), cal Seba (núm. 6), cal Sant (núm. 8), el Convent (núm. 10), cal Sebet (núm. 12), cal Fonso d'Oriols (núm. 14), cal Carrasco (núm. 16), cal Salvador de ca la Mercè (núm. 18), ca la Mercè (núm. 20), cal Padre o cal Rescaïut (núm. 22), ca l'Andreu o cal Jaumet Domingo (núm. 24), cal Calçó o cal Cisteller (núm. 26), cal Genilla (núm. 28), cal Cordé (núm. 30), ca la Ramona (núm. 32), cal Pallaire o pallissa de cal Domingo (núm. 34), cal Secretari vell o ca la Cecília (núm. 36), cal Pere Gras (núm. 38), cal Pellot (núm. 40) i cal Jan (núm. 42).

En general les cases han conservat les característiques dels segles XVII-XVIII d'una manera desigual, amb freqüents reformes i modificacions posteriors. Entre les que mantenen una tipologia més antiga cal esmentar cal Macari (núm. 21), cal Tutó (núm. 25), cal Buc (núm. 27), cal Saiol (núm. 33), cal Secretari Vell (núm. 36), cal Pere Gras (núm. 38), cal Terròs (núm. 45) o cal Jan (núm. 42). En bona part, però, el seu aspecte és ja el de les cases populars del segle XIX. Altres cases també remarcables, però d'un estil ja més modern, són cal Manant, amb una façana més o menys noucentista (núm. 17), cal Correu (núm. 19) o ca la Tereseta, amb un voladís decorat (núm. 43).

Observacions:

Informació facilitada per Josep Canamasas Güell

Història

El nucli inicial del poble d'Oló es troba al turó conegut popularment com Dalt del Poble. S'originà a partir d'una sagrera en època medieval i els segles XVI i XVII es reconstruí i va prendre la forma definitiva. Més endavant (possiblement entre els segles XVII i XVIII) el poble va créixer per on hi havia el pendent més suau; és a dir, cap al nord. Tot i això, el 1686 només hi havia 30 cases juntes, i el 1782 eren 67. El creixement, per tant, va ser lent. S'urbanitzà el carrer conegut popularment com la Costa, per la llarga pujada fins arribar a l'església. També s'havia anomenat carrer Major i actualment és el carrer Sant Antoni. Aquesta via iniciava l'expansió cap a la part més plana on, als segles XVIII i XIX, el poble va poder créixer a redós d'un antic camí que anava d'una banda cap a Vic i, de l'altra, cap al molí (FERRER, 1991: 82). En el llibre "Oló, un poble, una història" es recull el nom popular de les cases tal com era el 1930, i alguns han canviat (FERRER, 1991: 89). Aleshores encara es deia carrer Major. El carrer tenia un empedrat tradicional fins que, a la dècada de 1960, es va portar a terme la pavimentació actual.

Bibliografia

GÜELL SABATA, Àngela (1988). "Santa Maria d'Oló", Història del Bages, Manresa, Parcir Edicions Selectes.

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 81-82.

